

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 46/05-31

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 23. februára 2005 predbežne prerokoval sťažnosť PROMPT, spol. s r. o., so sídlom B., zastúpenej advokátkou JUDr. E. K., B., ktorou namietala porušenie jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 10/00, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť PROMPT, spol. s r. o., o d m i e t a ako oneskorene podanú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 16. apríla 2004 doručená sťažnosť PROMPT, spol. s r. o., so sídlom B. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 10/00.

Sťažovateľka uviedla, že 14. mája 1999 podala Krajskému súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) „... žalobu - návrh na vydanie platobného rozkazu proti odporcovi Združenie kresťanských spoločenstiev mládeže (...) o zaplatenie sumy 24 248,50 Sk s prísl. z titulu vzniku škody (...)“.

Po odstránení väd žaloby na základe výzvy krajského súdu bol sťažovateľke 17. augusta 1999 doručený platobný rozkaz, proti ktorému Združenie kresťanských spoločenstiev mládeže (ďalej len „odporca“) podalo odpor. Prípisom z 19. januára 2000 krajský súd z dôvodu vecnej príslušnosti odstúpil spis okresnému súdu, ktorému bol doručený 21. januára 2000.

Sťažovateľka ďalej poukázala na to, že až „Po roku, dňa 23. 01. 2001 Okresný súd Bratislava I predložil predmetný spis (na tomto súde vedený pod sp. zn. 9 C 10/00) na Najvyšší súd SR na rozhodnutie podľa § 104a ods. 3) O. s. p., keďže v predmetnej veci už Krajský súd v Bratislave konal vo veci samej a bol vydaný platobný rozkaz dňa 30. 7. 1999. (...) Najvyšší súd SR uznesením Ndc 86/01 zo dňa 07. 02. 2001 rozhodol, že na prejednanie veci pôvodne vedenej na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 57 Cb 69/99 a teraz na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 9 C 10/00, je vecne príslušný Okresný súd Bratislava I. Toto uznesenie bolo doručené na Okresný súd Bratislava I dňa 21. 02. 2001 a následne aj navrhovateľovi. Uznesením Okresného súdu Bratislava I zo dňa 26. 04. 2002 bol na návrh odporcu pripustený ako vedľajší účastník do konania na strane odporcu Slovenská poisťovňa, a. s., B. Po tomto Okresný súd Bratislava I v predmetnej právnej veci nekonal, predmetné uznesenie bolo navrhovateľovi doručené dňa 12. 09. 2003, taktiež v septembri r. 2003 navrhovateľ obdržal od Okresného súdu Bratislava I predvolanie na pojednávanie vytýčené v predmetnej veci na deň 02. 10. 2003“.

Na pojednávaní konanom 2. októbra 2003 rozhodol okresný súd vo veci rozsudkom, proti ktorému sa 5. januára 2004 odvolal vedľajší účastník a 23. januára 2004 aj odporca. Keďže sťažovateľke nebol doručený rozsudok okresného súdu z 2. októbra 2003, podala 4. februára 2004 sťažnosť na prietahy, na ktorú jej odpovedal okresný súd listom zo 16. februára 2004 a uviedol v ňom, že k doručeniu uvedeného rozsudku došlo

18. decembra 2003 postupom upraveným v § 47 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) (náhradným doručením).

Podľa tvrdenia sťažovateľky okresný súd „... v predmetnej veci nekonal bez zbytočných prietahov v konaní od 21. 01. 2000 do 23. 01. 2001 (jeden rok a dva dni), od 21. 02. 2001 do 12. 09. 2003 (dva roky a šesť mesiacov).“ Na základe toho sa sťažovateľka domnieva, že nečinnosťou okresného súdu bolo porušené jej základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

Okrem vyslovenia porušenia označeného základného práva sťažovateľka požadovala priznanie primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 35 000 Sk a úhradu trov konania.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec (...) prerokovala bez zbytočných prietahov (...).

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach,

na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom preskúmvanej veci je posúdenie, či okresný súd v označenom konaní porušil základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

Podľa ustanovenia § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde „Sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť“.

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu jednou zo zákonných podmienok pre prijatie sťažnosti podľa čl. 127 ústavy na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde, pričom zákon o ústavnom súde neumožňuje zmeškanie tejto kogentnej lehoty odpustiť (pozri napr. IV. ÚS 14/03, I. ÚS 75/04). Inými slovami to znamená, že ak pri predbežnom prerokovaní sťažnosti ústavný súd zistí, že už uplynula lehota ustanovená v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde, nemôže sa už z tohto dôvodu na základe sťažnosti podanej podľa čl. 127 ústavy zaoberať opodstatnenosťou námietok o porušení základného práva zaručeného v ústave alebo v príslušnej medzinárodnej zmluve o ľudských právach a základných slobodách (mutatis mutandis I. ÚS 110/03).

Ústavný súd už judikoval, že v kontexte citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy je v zásade „iným zásahom“ pre počítanie lehoty pre včasnosť podania sťažnosti (I. ÚS 161/02, I. ÚS 232/04).

Na základe uvedeného sa lehota dvoch mesiacov na podanie sťažnosti podľa čl. 127 ústavy, ktorou sa namieta porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o porušení tohto základného práva dozvedieť. Začiatok zákonnej lehoty je preto v prípade tohto práva vymedzený subjektívne podľa možnosti sťažovateľa dozvedieť sa o jeho porušení. Posúdenie tejto „možnosti“ je vždy individuálne vzhľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu. Ústavný súd pritom prihliada tak na účel tohto základného práva, ako aj na účel predmetnej zákonnej lehoty.

V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na svoju doterajšiu judikatúru, z ktorej vyplýva, že v zmysle ustanovenia § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný sťažnosťou (§ 49 a nasl. zákona o ústavnom súde), a je preto viazaný aj tvrdením sťažovateľa o tom, kedy podľa jeho poznatkov skončila nečinnosť všeobecných súdov v konaní, v ktorom tvrdí porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (mutatis mutandis I. ÚS 77/02, IV. ÚS 74/04).

Sťažovateľka uviedla, že okresný súd bol v jej právnej veci vedenej pod sp. zn. 9 C 10/00 nečinný v dvoch obdobiach, z ktorých prvé trvalo od 21. januára 2000 do 23. januára 2001 a druhé obdobie nečinnosti vymedzila v trvaní od 21. februára 2001 do 12. septembra 2003. Vzhľadom na kvalifikované právne zastúpenie sťažovateľky nemá ústavný súd dôvod pochybovať o takto vymedzenom období trvania zbytočných prietáhov v napadnutom konaní.

Z uvedeného vyplýva, že ak podľa tvrdenia sťažovateľky okresný súd v jej právnej veci konal so zbytočnými prietáhmi, bolo tomu tak do 12. septembra 2003 a po tomto dátume už k ďalším zbytočným prietáhom nedochádzalo. Uvedeného dňa prestal teda podľa tvrdenia sťažovateľky v okolnostiach prípadu iný zásah (zbytočné prietahy).

Sťažnosť bola ústavnému súdu doručená 16. apríla 2004, t. j. v čase, keď už uplynula lehota ustanovená pre tento typ konania pred ústavným súdom. Ústavný súd pritom nezistil v obsahu sťažnosti sťažovateľky žiadnu skutočnosť alebo dôvod na to, aby zákonnú lehotu

dvoch mesiacov počítal v danej veci od neskoršieho času, než sú dátumy uvedené sťažovateľkou.

Z týchto dôvodov ústavný súd po predbežnom prerokovaní sťažovateľkinu sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako podanú oneskorene, tak ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Ústavný súd poznamenáva, že sťažnosť sťažovateľky by bolo možné odmietnuť aj ako zjavne neopodstatnenú. Zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy môže vyplývať aj z toho, že porušenie uvedeného základného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, ktoré už skončilo rozhodnutím okresného súdu pred podaním sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, a po začatí konania pred ústavným súdom toto rozhodnutie okresného súdu bolo potvrdené rozhodnutím odvolacieho súdu (IV. ÚS 248/04 – uznesenie o predbežnom prerokovaní sťažnosti).

Ako už bolo uvedené, okresný súd v právnej veci sťažovateľky rozhodol rozsudkom sp. zn. 9 C 10/00 z 2. októbra 2003. Vyhlásením prvostupňového rozsudku a jeho doručením (ako aj úkonmi, ktoré musel okresný súd vykonať v spojitosti s podaním odvolania podľa § 209 a § 210 OSP) okresný súd vykonal všetky zákonom predpokladané a dovoľené úkony na odstránenie stavu právnej neistoty sťažovateľky. Ďalšie úkony alebo postupy už okresný súd nemohol vykonávať, a preto je možné posudzovať záležitosť so zreteľom na čl. 2 ods. 2 ústavy ako vec, v ktorej ústavná úloha okresného súdu pri odstraňovaní právnej neistoty sťažovateľky skončila rozhodnutím vo veci samej pred podaním sťažnosti ústavnému súdu, pričom označené rozhodnutie okresného súdu je aj konečným rozhodnutím, keďže podľa zistenia ústavného súdu bolo 3. februára 2005 rozsudkom krajského súdu sp. zn. 3 Co 107/04 potvrdené ako vecne správne (IV. ÚS 219/03, II. ÚS 1/05).

Okresný súd v čase podania sťažnosti (16. apríla 2004) nemohol žiadnym ústavne relevantným spôsobom ovplyvniť priebeh konania, prípadne prieťahy v ňom, pretože spis

sp. zn. 9 C 10/00 bol už predtým (13. apríla 2004) postúpený krajskému súdu, ktorému bol doručený 15. apríla 2004.

Z uvedeného možno vyvodit', že okresný súd odstránil stav právnej neistoty v právnej veci sťažovateľky už 2. októbra 2003, a pretože jeho rozhodnutie bolo potvrdené ako vecne správne (aj keď po začatí konania pred ústavným súdom), prichádzalo by do úvahy odmietnutie sťažnosti aj pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

Vzhľadom na to, že sťažnosť bola odmietnutá a rozhodnutie o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia je podmienené vyslovením porušenia práva alebo slobody sťažovateľa (čl. 127 ods. 2 prvá veta ústavy), ústavný súd sa touto časťou sťažnosti, ktorou sa sťažovateľka domáhala jeho priznania, nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. februára 2005